Francouzský Le Monde: NATO je zcela bezmocné vůči agresivnímu chování Turecka

- CZ24 News | 5. září 2020

Zatímco napětí mezi Tureckem a Řeckem ve východním Středomoří stále roste, NATO, zastoupené Jensem Stoltenbergem, stále ujišťuje, že napětí může být zmírněno a strany budou schopny dosáhnout kompromisu, píše Le Monde

Jak noviny konstatují, ze strachu, že ztratí tak mocného spojence jako Turecko, aliance nechce do konfliktu zasáhnout. Ankara mezitím pokračuje ve své agresivní politice a využívá pochybností a bezmocnosti aliance.
Organizace Severoatlantické smlouvy prochází *„jednou z nejzávažnějších krizí ve své historii“*, cituje Le Monde nejmenovaného evropského diplomata. Jak však noviny uvádí, v sídle aliance zůstává oficiální hledisko stále stejné: tření mezi Tureckem a Řeckem ve východním Středomoří lze stále vyhladit.

Nárůst napětí, který začal před několika týdny, vyvrcholil 10. srpna, kdy Ankara poslala seismické průzkumné plavidlo Oruç Reis, doprovázené válečnými loděmi, do srdce oblasti, které Athény vyhlašují za vlastní, extrémně energeticky bohaté, připomínají noviny.

Generální tajemník NATO **Jens Stoltenberg**, jak před třemi měsíci, tak i dnes, stále trvá na hledání konsensu s tím, že nikdo nechce vystoupení Turecka z organizace – i když je to neklidný, ale mocný spojenec, docela aktivního v místech, kde je organizace přítomna.

Stoltenberg je také přesvědčen, že Ankara nemá žádnou skutečnou alternativu k NATO: protievropská rétorika prezidenta Recepa Tayyipa Erdogana ji stále více odcizuje od Evropské unie. Přitom, pokud jeho strategie i nahrává do rukou Ruska, které chce podkopat západní tábor, neměli bychom zapomínat, že Turecko je také hlavním soupeřem Moskvy v Libyi nebo Sýrii.

Vedoucí představitelé NATO předstírají, že jsou klidní, ale hlavní města velkých států neskrývají své znepokojení, píše Le Monde. ***„Při nejmenším incidentu by se krize mezi Tureckem a Řeckem, dvěma členskými zeměmi, které se společně připojily k alianci a nacházejí se ve středu strategicky významného regionu, u bran Balkánu a Středního východu, mohla skutečně zvětšit,“*** komentoval situaci diplomatický zdroj. A jak noviny uvádí, je nepravděpodobné, že by nová dělostřelecká cvičení zahájená tureckým námořnictvem 29. srpna pomohla uklidnit náladu.

Stoltenberg, který čelí napětí mezi Tureckem a Řeckem, vzhlíží k Německu, které se v konfliktu snaží hrát úlohu zprostředkovatele – například podrážděně *„vzalo na vědomí“* rozhodnutí Francie vyslat vojenské síly na podporu Řecka a Kypru a poté vyzvalo všechny tři *„vyhnout se eskalaci napětí“*. Navzdory snahám Berlína však Erdogan minulý týden odmítl jakoukoli možnost kompromisu s Aténami ve výlučných ekonomických zónách a nadále trval na omezení teritoriálních vod Řecka, což by umožnilo jeho zemi získat přístup do určitých námořních oblastí. Vyhlídka na připravované sankce EU pouze *„posílí rozhodnutí“* Ankary, zdůrazňuje turecký spolubesedník novin.

I ti nejmírnější členové NATO nyní zpochybňují, zda se Erdogan ve svých ambicích nějak omezí, zatímco Trumpova administrativa se zdržuje jakéhokoli druhu vměšování. ***„Opravdu chce turecký prezident vyjednané řešení ve Středomoří? To není přesné,“*** uvedl bývalý velvyslanec EU v

Ankaře **Marc Pierini**. Podle diplomata se v turecké ekonomice vede špatně, průzkumy veřejného mínění ukazují nízké hodnocení vládnoucí strany a tlak jeho ultranacionalistických spojenců je extrémně silný. To znamená, že konflikt může být pro tureckého vůdce užitečný.

Na čem trvá několik zdrojů, aliance musí naléhavě vyjasnit situaci, protože v sázce je hodně. Zaprvé, integrita systému protiraketové obrany NATO, který je stále ohrožen rozmístěním raket S-400, které Turecko zakoupilo od Ruska. Pokud Erdogan, který oznámil pořízení druhé baterie S-400, zahájí akci, bude zpochybněna účast Ankary v operacích NATO, zejména ve východní Evropě – a také rozmístění radaru včasného varování NATO v jihovýchodním Turecku, který by měl hrát klíčovou roli role v případě úderů balistickými raketami. Kromě toho existuje operační základna pro rádiové detekční a naváděcí letouny ve středu Turecka a také letecká základna v Incirliku, kterou používá americké letectvo.
Jak Le Monde připomíná, v reakci na hrozbu amerických sankcí v souvislosti s akvizicí ruského komplexu S-400 již Ankara na konci roku 2019 naznačila vyhoštění amerických vojsk ze země. Od té doby Turecko rozmístilo ozbrojené drony v turecké republice na severu Kypru, doufá, že brzy spustí na vodu svou první lehkou letadlovou loď ve Středomoří, a vyvíjí program šesti ponorek. Zdá se, že to všechno vyvolává, když plně přebírá roli *„nečestného hráče“*, v řadách aliance „pochybnosti a bezmocnost“, uzavírají noviny.
Autor: Jean-Pierre Stroobants
Překlad: prvnizpravy.cz